

KMETOVALEC

Glasiło Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena listu za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravnništvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 9.

V Ljubljani, 15. maja 1928.

Leto XLV.

VSEBINA: Program jubilejne kmetijske razstave. — Starim gospodarjem! — Podsetev lucerne. — Gnojenje koruze. — Mandanje in selekcioniranje trt. — Urania-zelenilo in grozdni molj. — Zatiranje oidija ali prave trtne plesni. — Hmeljni smod. — Klanje živine in prodaja mesa doma. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Književnost. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Program jubilejne kmetijske razstave v Ljubljani od 1. do 10. septembra 1928.

I. Splošno-poučni oddelek.

1. Kmetijsko šolstvo. 2. Gospodinjstvo šolstvo.
3. Kmetijsko-nadaljevalno šolstvo in šolski vrtovi.
4. Kmetijska književnost. 5. Kmetijsko-poučna propaganda. 6. Kmetijska statistika. 7. Kmetijsko in združno knjigovodstvo.

II. Strokovno-produktivni oddelek.

A. KMETIJSKO RASTLINSTVO.

1. Prehrana rastlin. Glavne vrste zemlje. Obdelovanje zemlje. 2. Melioracije. 3. Gnojenje in gnojilni poskusi. 4. Rastlinske bolezni. 5. Poljedelstvo. Semenogojstvo. Poljski pridelki. 6. Travnštvo, pašništvo in planšarstvo. 7. Vrtnarstvo in vrtni pridelki. 8. Sadjarstvo in sadni pridelki. 9. Vinarstvo in vinski pridelki. 10. Hmeljarstvo.

B. ŽIVINOREJA.

Ustroj živalskega telesa. Krmila, njih sestava in priprava.

1. Govedoreja. 2. Mlekarstvo. 3. Prasičereja. 4. Konjereja. 5. Ovčereja in kozjereja. 6. Perutniarstvo. 7. Čebelarstvo.

C. ŽIVINOZDRAVSTVO IN PODKOVSTVO.

1. Veterinarska policija in statistika. 2. Prva pomoč v sili. 3. Kužne bolezni. 4. Podkovstvo.

III. Oddelek za pomožne stroke.

A. KMETIJSKO STAVBNIŠTVO.

1. Hlevi, svinjaki, gnojišča in druge gospodarske stavbe. 2. Mlekarne in sirarne. 3. Vodovodi in napajalne naprave. 4. Vinske kleti in sadne sušilnice.

B. KMETIJSKA INDUSTRIJA.

1. Mlinarstvo in mlevski izdelki. 2. Škrobarstvo. 3. Oljarstvo. 4. Pivovarstvo. 5. Žganjarstvo. 6. Mesna obrt in industrija.

C. KMETIJSKI STROJI.

1. Stroji za obdelovanje zemlje. 2. Stroji za pridobivanje pridelkov. 3. Stroji za podelavanje pridelkov. 4. Razni pomožni stroji.

B. DOMAČA HIŠNA OBRT.

1. Suha (lesena) roba. 2. Pletarstvo. 3. Lončarstvo. 4. Tkalstvo. 5. Čipkarstvo.

IV. Oddelek začasne razstave.

Razstava in premovanja: 1. konj, 2. goveje živine, 3. prasičev, ovac in koz, 4. perutnine, 5. kuncev.

Odbor jubilejne kmetijske razstave.

Starim gospodarjem!

(Mlad gospodar pri Mali Nedelji.)

Na hvalevredni klic mladim gospodarjem v „Kmetovalcu“ z dne 30. aprila t. l. si ne morem kaj, da ne bi starim gospodarjem napisal par vrst v spodbudo, dasiravno se to vseh ne tiče. Upam, da mi prizadeti tega ne zamerijo.

V resnici je začetek gospodarstva jako težaven, to je pa krivda tudi prejšnjih starih gospodarjev, kateri ne mislijo na drugo, kakor na to, kako bi še to ali ono vsaj tako dolgo ohranili, dokler so sami živi. Na naslednika se pri tem premalo ali pa nič ne ozirajo, akoravno bi to v marsičem lahko storili.

So primeri, da je naslednikom, ki bi radi kaj boljšega vpeljali, da bi prišlo gospodarstvo v boljši tir, vse to sploh zabranjeno, češ, da so tudi moji predniki tako delali in živeli in boš tudi ti lahko. Dobro bi bilo nabaviti razne boljše pripomočke, pa vsega tega ni treba. Še najhujše breme, ki se največkrat prepušča mladim gospodarjem, so pa razna poslopja. Namesto, da bi oče kje kaj popravil ali napravil novega, kar bi moral storiti pravzaprav že njegov prednik, prepušča stavbe v najslabšem stanju svojemu nasledniku. Če bi pa kak dalekoviden naslednik kdaj nagovoril očeta, da mu naj izroči posestvo, mu le-ta v pre mnogih slučajih odgovori: „Ti meni luč, jaz pa tebi ključ.“ Za tem pridejo pa še razna pokojninska, predajna plačila na vrsto i. t. d.

Kaj bo v takih primerih mladi gospodar počel? Vse najhujše se mu je obesilo na rame, česar se pa mora otresti, preden bo začel z novodobnimi pripomočki gospodariti.

Da se takim primerom znanprej izognemo, skrbite že očetje za to! Preudarite vse potrebno, da bo Vaš naslednik lažje izhajal in lažje delal z boljšimi sredstvi. Imejte vedno pred očmi, kako je bilo Vam hudo kot mladim pričetnikom in kako bi svojim naslednikom priskrbeli boljši položaj.

Zaraditega pa si Vam ni treba delati skrbi, da bi Vaš naslednik na račun Vaših žuljev lenuharil, ampak on bo še toliko lažje preudarjal, kako in kje bi se dalo še kaj več pridobiti ali izkoristiti.

Te vrste naj bodo nekaterim starim posestnikom v resen preudarek, da se ne bo tiralo mladih, mnogokrat še neizkušenih gospodarjev v pregloboki prepad dolgov, iz katerih ne morejo nikoli več izlesti. Ako pa kdo misli, da se je tako godilo piscu teh vrst, se moti, čeravno je še mlad in popolnoma neizkušen sprejel gospodarske vajeti v roke v najbolj kritičnem času. Zato sem lažje začel svobodno misliti, kako bi se to ali ono izboljšalo in izkoristilo. Da pa nimam vzornega posestva, je krivo to, ker nisem posečal nobene kmetijske šole. Zato svetujem vsem starim posestnikom: Dajte svoje otroke oz. naslednike v kmetijske šole, da si bodo znali lažje pomagati, ko postanejo samostojni gospodarji! To bo v prvi vrsti Vam v ponos, v drugi pa naslednikom, narodu in državi v korist.

Podsetev lucerne.

Seme lucerne ne izhaja vselej po volji, ampak zgodi se, da ostane lucerna bolj redka ali pa da mestoma sploh izostane. Zgodi se to rado tudi po hroščevih letih, če smo sejali lucerno na njivo, ki je izpostavljena vpadam tega mrčesa.

V takih primerih ni puščati lucerne v nemar, ampak jo moramo podsejati, da jo po možnosti zgoštimo. Dotično njivo je spomladi krepko obdelati z brano, da se površje zrahlja in očisti in da se podsejano seme lahko skrije. Po izvršeni setvi je njivo zopet prevlačiti in slednjič njeno površje še z valjarjem potlačiti, da se seme pritisne v tla.

Pri pomanjkljivem izidu prve posetve je taka podsetev potrebna, da si zagotovimo popolnejše košnje. Obenem se pa s krepko vlako zavarujemo tudi pred plevelom, ki je lucerni silno škodljiv. Poleg plevelne trave in regrata se med lucerno silno rad pokaže in razpase takomnenovani dvoletni dimek ali zajka, ki dela visoka stebela s številnimi rumenimi cveti in ki se razmnožuje tako močno, da je včasih vsa njiva lucerne polna tega trdopaličastega plevela. Lucerna tudi dobrih trav ne trpi rada poleg sebe in je zato tudi najbolje, da jo po ugodnih legah sejemo samozase. Za podsetev lucerne potrebujemo na oralu po 3 do 5 kg semena, kakor je njena ruša manj ali bolj redka.

Če nam pa postane lucerna v poznejših letih bolj redka, se pa priporoča, da jo podsejemo z laško ljuliko, da dobimo na ta način boljše košnje. Laška ljulika daje v tem slučaju primeroma še najboljše košnje, toda le kake dve leti. Laško ljuliko sejemo v zgodnji pomladi in kolikor mogoče enakomerno med lucerno, kateri smo prej z brano površje toliko zrahljali, da se travno seme lahko s poznejšo vlako zagrne. V tem primeru potrebujemo za oral po 6 do 10 kg semena.

Na vsak način je gledati, da ne pustimo pomanjkljivo uspele lucerne v nemar, ravnotako pa tudi ne lucerne, ki se je pozneje razredčila zaradi plevela, ki se je začel med njo širiti in jo tako zajedati, da se mu umika po vsem prostoru. **R.**

Gnojenje koruze.

Znano je, da potrebuje koruza v zemlji mnogo hranil, če naj dobro uspeva; zato ji tudi vedno gnojimo s hlevskim gnojem. Vendar samo ž njim nikdar ne dosežemo popolnih uspehov, kajti ta rastlina potrebuje več, nego ji more nuditi domače gnojilo. Številni poskusi so dokazali, da so bili pridelki na koruzi najbogatejši tedaj, če smo ji gnojili s hlevskim gnojem, obenem pa še z umetnimi gnojili.

Posebno hvaležna je koruza za dušik, v drugem redu za kalij in končno tudi za fosforovo kislino. Največji uspeh pa dosežemo, če ji gnojimo z vsemi tremi gnojili, upošteva je pri tem znani zakon „minima“, po katerem se razvoj rastline ravna po tistem hranilu, ki ji je v najmanjši količini na razpolaganje.

Navadno gnojimo pri nas koruzi s temi količinami umetnih gnojil: 250 kg čilskega solitra ali 300 kg apnenega dušika, 250 kg kalijeve soli in 300 kg superfosfata. Apneni dušik podorjemo po možnosti

Pod. 24. Uspeh gnojenja pri koruzi: a) negnojeno; b) gnojeno s superfosfatom, s kalijevo soljo in s polovično količino čilskega solitra; c) gnojeno s superfosfatom, s kalijevo soljo in celotno količino čilskega solitra.

kakih 14 dni pred setvijo; kalijevo sol in superfosfat potrosimo po zorani zemlji in jih zabranamo; čilski soliter raztrosimo polovico ob setvi, drugo polovico pri drugem okopavanju. Opozarjamo pa, da raste kuruza tem bujnejše, čim več čilskega solitra ji nudimo.

Učinek takega gnojenja je razviden z naslednjih slik.

Podoba 24. nam kaže gnojenje z vsemi tremi gnojili. Leva kuruza sploh ni bila gnojena in slabo uspeva; srednja je sicer dobila vsa tri gnojila, toda le polovico čilskega solitra; desne najbujnejše rastline so prejele razen kalija in fosforja celotno količino čilskega solitra. Tu se jasno vidi, kako močno vpliva dušik na razvoj rastlin.

Da že sam čilski soliter deluje ugodno na razvoj koruznega pridelka, dokazuje tudi pod. 25.

Na tej sliki vidimo na levi strani koruzne storže z negnojene parcele, na desni pa one s parcele, gnojene s čilskim solitrom. Ta slika nam jasno kaže učinek čilskega solitra. Tehtajne pridelka in računsko primerjanje nam bo pa povedalo, v koliko se tako gnojenje tudi res izplača. L.

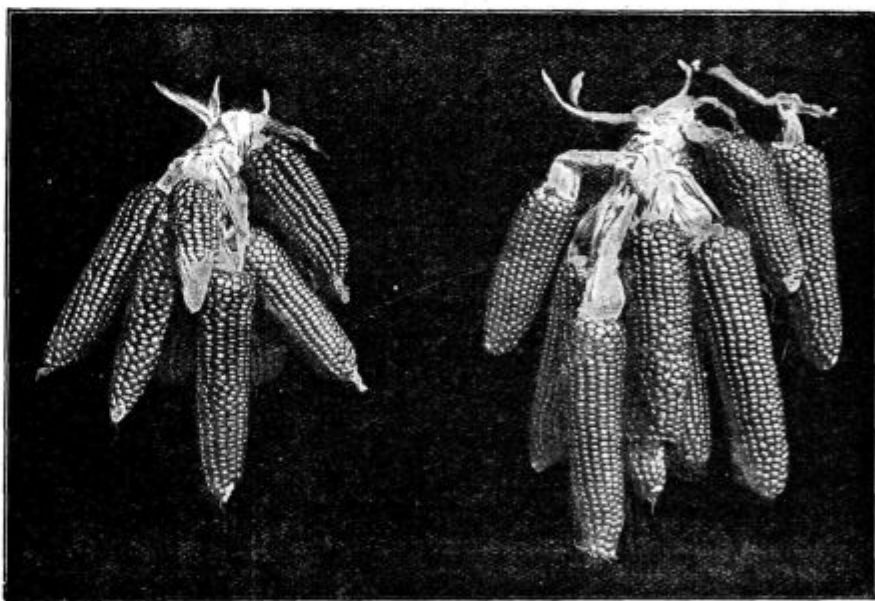
Mandanje in selekcioniranje trt.

Poleg globoke spomladne kopii in ponovnega okopavanja v poletnem času ter pravočasnega, pravičnega škropljenja in žveplanja moramo trtje spomladi in poleti tudi pravilno mandati ali trebiti (čistiti), t. j. odstraniti moramo vse nerodovitne poganjke na starem lesu (izvzemši onih, namenjenih za pomladitev trte) in na šparonih (previjačih, napenjavcih, locnjih), kakortudi šibko razvite dvojne poganjke na palčkih (čepih) s slabim zarodom. To delo moramo izvršiti še pred cvetjem (maja do polovice junija), da se ostali poganjki lepše razvijejo.

Da grozdje hitreje in enakomerneje odcvete in da se krepkeje razvije, odstranimo že pred cvetjem vse spodnje majhne listke pod najnižjim grozdom ter prikrajšamo vse ostale poganjke na šparonu in na palcu pri četrtem členku nad najvišjim grozdom. Neprikrajšane pustimo le one poganjke na palcu in na šparonu, ki so namenjeni za nadaljnjo vzgojo, namreč za šparon in palec v prihodnjem letu. Te poganjke skrajšamo za četrto do polovico šele avgusta, odtoso koncem julija, ko so že napol oleseneli. K pravilnemu mandanju spada tudi ponovno prikrajševanje vseh zalistnikov ter novo nastalih vršičkov iz že prikrajšanih poganjkov. Močne daljše poganjke privežemo rahlo h kolu, tako da se posamezni listi, osobito pa grozdčki ne stiskajo in zagostijo.

Tako mandanje je sicer zamudno in seveda z večjimi stroški združeno, ako opravljajo to delo najeti težaki, toda v vsakem oziru jako plodonosno in izplačljivo, ker se pri zgoraj in pravilno otrebljenih (očiščenih) trtah porabi mnogo manj galice in žvepla in ker se škropljenje in žveplanje hitreje in temeljiteje izvrši.

Na pravočasno in pravilno omandanih ali otrebljenih (očiščenih) trtah se ostali neskrajšani, za

Pod. 25. Uspeh gnojenja s čilskim solitrom pri koruzi: a) negnojeno; b) gnojeno.

drugoletno režnjo in roditev namenjeni poganjki krepkeje razvijejo, grozdje na prikrajšanih poganjkih se znatno poveča in zdebela ter zgodneje in enakomerneje dozori, ker ni zasenčeno, marveč vedno solncu izpostavljeno. Kar izdamo več za pravilno mandanje med letom, pa prihranimo že pri režnji v naslednjem letu, ker trto pravzaprav že z mandanjem pripravimo za poznejšo spomladno rezatev. Stokratno pa poplača tako mandanje izdatno pomnoženi in zboljšani pridelek.

Nadaljnjo pozornost za zboljšanje vinskega pridelka v kvantitativnem in kvalitativnem oziru moramo v bodoče obrniti tudi na selekcioniranje trt, t. j. na izbiranje najboljših med najboljšimi.

V to svrhu moramo vsestransko opazovati razvoj posameznih trt, v prvi vrsti glede rasti, rodovitosti ter odpornosti proti boleznim, ker se v tem oziru posamezne trte ene in iste sorte pogostokrat prav očitno razlikujejo med seboj. Njih dobre lastnosti moramo leto za leto zabeleževati in dotične trte posebej zaznamovati ter po možnosti le od takih trt cepiče za razmnoževanje jemati. Na ta način si more posamezni vinogradnik v novih nasadih svoj letni pridelek v kratki dobi izredno izboljšati.

Zato pa velja geslo: „Malo vinograda, a tega skrbno negovati.“ En oral z dobrimi trtami pravilno zasajenega in skrbno obdelanega vinograda, lahko odtehta glede na dohodke in v primeri s stroški 3 do 4 orale slabo obdelanega vinograda.

Fr. Gombač.

Urania-zelenilo in grozdni molj.

Vinogradniki! Ne dopuščajte, da vam bo delal ta škodljivec tudi letos tako škodo kakor lansko leto. Glasom sporočil iz zanesljivih virov, je najti po vinogradih vsepolno bučic od grozdnega molja, kjer čakajo ugodnega vremena, da se razvijejo. Pri nas se prikaže ta metulček koncem maja (začetkom junija), torej ob času prvega škropljenja. Važno je torej, da ga zatiramo že pri nastopu. Zavedajmo se, da razjede črvički tega metulja cvetno popje. Zalega od ene same samice, ki leže od 50—200 jajčec, lahko uniči do 20 kg grozdja, osobito če je med cvetjem trajno slabo vreme in trta dolgo cvete.

Kot uspešno sredstvo **proti grozdnemu molju** se je izkazalo **urania-zelenilo**. Primeša se modri galici pri škropljenju trt. Na ta način izvršimo zatiranje peronospor in grozdnega molja obenem. Vzeti je 2½ kg ugašenega apna in mu primešati 100 g urania-zelenila. S pomočjo vode je napraviti iz tega kašasto brozgo, ki jo razredčimo z 90 l vode. Zase pa raztopimo 1½ kg modre galice v 10 l vode, ki jo potem med mešanjem prillivamo v raztopino urania-zelenila in apna. Slednjič je še preskusiti brozgo z belim fenoltaleinovim papirjem, ki mora v njej pordečiti, če je v brozgi dovolj apna. Med škropljenjem je tekočino večkrat premešavati, ker se hitro sesede. S tem sredstvom ne smemo škropiti med cvetjem, ker bi cvetje trpelo. Proti kiseljaku vzamemo 150 g zelenila in 3 kg apna na 100 l škropiva.

Urania-zelenilo je hud strup tudi za človeka, ker vsebuje arzenik, zato je treba previdnosti pri ravnanju z njim. Kmetijska družba ima urania-zelenilo v zalogi (glej inseratni del „Kmetovalca“).

F. Kačol.

Zatiranje oidija ali prave trtne plesni.

V naših vinogradih je oidij poleg peronospore in trtne uši najopasnejša trtna bolezen, ki se čedalje bolj razširja. Uniči nam vsako leto precejšnji del dragocenega pridelka. Opaža se, kjer se je ta bolezen vgnezdila, da se v tem vinogradu vsako leto ponavlja. To pa ni nič čudnega, ker vemo, da prezimuje glivica na trtnem lesu in odpadlih delih. Treba je torej previdnosti in delati z vsemi sredstvi na to, da se plesni ubranimo, če je že popolnoma ne zatremo.

Predvsem moramo bolezen do dobrega spoznati. Marsikateri vinogradnik ne razločuje v začetku razvoja oidija od peronospore, posebno na drobnih jagodah, ko so komaj za proso debele. Zgodi se potem, da nekateri žveplajo proti peronospori, drugi pa škropijo proti plesnobi.

Navesti hočem poglavitne razločke med obema boleznima na grozdju. Bistvo plesni je, da se ne zaje v jagode, ampak **živi bolj na površju oziroma na koži istih**. Plesen je torej površna ali kožna bolezen. Napadene jagode so, kakor da bi bile s pepelom posute. **Če jih odrgnemo, postanejo lepo zelene; sivi prah se da brez škode odstraniti**. Jagode **razpočijo** šele pozneje, vsled tega, ker jim plesen zaprečuje, da bi se debelile; to so znaki plesni. Po peronospori napadene jagode so tudi sive. Pri natančnem opazovanju pa vidimo, da stoji plesen **na kratkih nitih**. Ako s prstom drgnemo jagodo, **je ista rjava, pozneje počrni in se posuši**. Ta razloček nam služi tudi dobro pri zatiranju. Od oidija napadene grozde lahko še rešimo, če pravočasno uporabljamo zatiralna sredstva, od peronospore okuženih grozdov pa ne, kajti takrat je že prepozno, ker se bolezen dobesedno zajé vanje.

Splošna navodila pri zatiranju plesni.

Pri zatiranju plesni je zelo važno, da se vinogradi pravilno negujejo. Če so vinogradi zanemarjeni, plevelnati, slabo okopani, nepovezani itd., tedaj je odprta pot, da se v njih razpase bolezen. Na razvoj bolezni vpliva tudi to, če se za vinograde uporabljajo slabe, nizke in zaprte lege; potem pa tudi, če se v njih sade tudi nepravne sorte (portugalka, muškatelec in rizling so bolj podvržene oidiju, nego naše domače sorte (kraljevina, žam. črnina).

Zimsko zatiranje.

Uspešno se zatira plesen, če trte **takoj po reznji osnažimo in očistimo** z roko ali s škarijami od stare skorje, ki jo poberejo in sežgemo. Na to je s ščetko, ki jo sproti namakamo v razredčeno **žvepleno-apneno brozgo** (1 liter brozge na 3 litre vode) trte temeljito namazati, in sicer vse dele trsa od starega do enoletnega lesa, z rezniki in šparoni vred.

(Konec prih.)

Hmeljni smod.

Prof. inž. Vinko Sadar.

To nevarno bolezen na hmelju povzroča parasitična glivica, ki je šele pred kratkim prišla v Evropo. Najprej so jo opazovali na Japonskem leta 1905., potem leta 1908. v Ameriki in leta 1920. na Angleškem. V Nemčiji so jo prvič dokazali leta 1923., toda v praksi so jo našli šele leta 1924. V tem času se je razširila po vsej Evropi in je na posameznih mestih tako močno nastopila, da je uničila nad polovico pridelka (Nemčija l. 1926.).

Pri nas so jo najprej opazili v Vojvodini. Tjakaj je prišla preko Kavkaza. Leta 1925. je bila že v Sloveniji, kjer je leto pozneje uničila že večino poznega hmelja.

Smod se je tako naglo razširil z letnimi trosi, ki so silno lahk' in ki jih veter raznaša na 100 in 100 km daleč.

Leto 1927. je bilo za razvoj smoda neprikladno, zato škoda ni bila katastrofalna. Tudi so bili hmeljarji povsod že nanjo kolikortoliko pripravljeni in so deloma pridno škropili.

Bolezen povzroča neznansko drobna glivica „pseudoperonospora humuli Miyabe“. Njeno nitevje (micelij) je sestavljeno iz nitkastih cevi. To nitevje raste v rastlini med stanicami in poganja v stanice drobne koraljaste poganjke (haustorije).

Glivica se razmnožuje nesporno, tako da požene nitevje skozi reže na spodnji strani listja vejice tkzv. trosnosce, na katerih se razvijajo letni trosi. Ko pride tros na vlažno in toplo, kali in iz njega izleze več drobnih s trepalkami opremljenih stanic tkzv. blodilic, ki poženejo nove niti in ki so pričetek novega nitevja.

Navadno se prerije skozi reže vsepolno trosnoscev, tako da jih s prostim očesom opazimo kot gosto rušo ali navlako rjavocrninkaste do vijoličaste barve. Sveže okužen list izgleda spodaj kakor sajast.

Spolno se širi glivica z okroglimi debelokožnatimi jajčastimi trosi (oosporami), ki se napravijo znotraj v staničju. Ker tem trosom, ki so obdani z debelo stanično tenčico, slabo vreme in mraz ne moreta škoditi, zato je njih naloga vzdržati rod preko zime. Pravimo jim zimski trosi.

Dosedanji poskusi so dognali, da potrebuje hmeljni smod za svoj razvoj manj toplote kot peronospora vinskega trsa. Zimski trosi prično odganjati že pri toploti okoli 12° C. Okužba z letnimi trosi se pa vrši pri toploti od 7—32° C, najhitreje pa pri toploti okoli 16° C. (Konec prih.)

Klanje živine in prodaja mesa doma.

Veliki župan ljubljanske oblasti je izdal okrožnico, ki je važna za vse živinorejce. Glasom te okrožnice smejo kmetovalci svoje lastne, t. j. doma vzrejene živali zaklati iz kakršnegakoli vzroka, torej na primer v sili ali pa tudi zaradi boljšega vnovčenja.

To klanje se sme izvajati le v obsegu kmetijskega postranskega obrta, torej le v primernem razmerju z obsegom dotične kmetije in na način, da je ohranjena notranja in bistvena zveza s kmetskim gospodarstvom. Število zakolov mora torej biti v skladu z obsegom dotičnega kmetskega gospodarstva in ne sme biti tolikšna, da bi zakoli in prodaja mesa vzrasla v samostojen, pridobiten posel.

Nadaljnji znak klanja in prodaje mesa v mejah kmetijskega postranskega obrta je ta, da se vrši na način, ki je običajen v kmetijstvu (brez posebnih obratnih naprav itd.) ter da izvršuje kmetovalec zadavne posle sam ali pa po svojih delavcih in drugih svojih pomožnih osebah, da se torej pri klanju in razprodajanju ne poslužuje posebnih v tem izurjenih oseb.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 26. Že par let se pri mojih pujskih pojavljajo nekake grinte, podobne črnim pikcam. Ker jih te srbe, se

drgnejo ob steno. Slabo žre, zato tudi ne uspevajo. Imam staro svinjo, ki doji te pujske, ki je pa jako shujšana. Tudi ona ima po koži same grinte, ki so se razširile tudi po mladičih. Navzlic temu, da sem jih parkrat umil s kreolinovo raztopino, se grinte zopet pojavljajo. **Kako zdravim „sajavost“ pri prasičih?** (I. R. v P.)

Odgovor: Iz Vašega opisa je sklepati da so Vaši prasiči „sajasti“. Sajasti izpuščaji, ki ga ponekod imenujejo tudi „rja“ ali pogrešeno tudi „kozavost“, napada skoraj samo mlade, slabo držane, zanemarjene prasičke. Vzrok tej bolezni so nesnažni, vlažni svinjaki, mokra stela, gnojišča in stranišča okrog svinjakov ter slaba in neprimerna krma. Držite prasiče na suhem, dobro nastlanem prostoru, svinjak pogosto pobelate z apnom, ki služi za razkuževanje, pokladajte svinji in mladičem tečno krmo, kateri dodajate klajnega apna ter spuščajte pujske po možnosti vsak dan na prosto, da se natekajo in nažro snovi, ki jih potrebujejo za nemoteno prebavo, in prepričani smo, da bo bolezen kmalu izginila. Vedno je pa paziti na doječe svinje, da dobe tečno krmo z dodatkom klajnega apna, kajti od take krme je odvisna množina in kakovost mleka in s tem tudi prehrana sesajočih pujskov. Bolne živali je umiti z mlačno vodo-milnico, ki smo ji dodali do 3% saneolina, potem jih odrgnemo z otrobi in popolnoma osušimo. Prasički ne smejo ostati mokri, ker se lahko prehlade. S takim ravnanjem se v kratkem koža oluči in žival ozdravi. L.

Vprašanje 27. Tukajšnji najemnik lova je pred Božičem nastavljal lisicam zastrupljeno drobovino brez vsakega varnostnega znamenja. Naznanil je le nekaterim lastnikom psov, da bo to trajalo samo 1 teden. Od tega časa je poteklo 8 tednov in najemnik še vedno ni odstranil zastrupljenih vab. Poleg večjega števila lisic je poginilo tudi do 20 dobrih psov — varuhov. Zadnji se je zastrupil 25. februarja ob času, ko so se zunaj že pasle svinje bližnjih viničarjev. **Vprašam, ali sme najemnik lova nastavljati zastrupljeno vabo v bližini človeških bivališč, ne da bi lastnike psov o tako dolgo trajajočem nastavljanju obvestil in ali je dolžan plačati za poginule pse primerno odškodnino?** (M. V. v L. I. v Sl. gor.)

Odgovor: Za lovljenje v § 66. lovskega zakona z dne 21. sept. 1906 o navedenih škodljivih živali sme lovski upravičenec nastaviti tudi strup, pri čemer pa mora natančno upoštevati vse za promet s strupom obstoječe predpise; vendar ne sme polagati strupa na krajih, kjer bi mogla iz tega nastati nevarnost za ljudi ali za koristne živali; na vsak način pa mora tudi postaviti taka znamenja, katera lahko vsakdo brez težko opazi in spozna. Po potrebi je nastavljanje strupa na primern način razglasiti. — Od posebnih predpisov prihaja v tem oziru v prvi vrsti v poštev naredba bivšega namestništva za Štajersko z dne 2. jul. 1885., dež. zak. št. 14., katera določa, da se sme postaviti strupeno vabo le na krajih, ki so oddaljeni od javnih cest in poti ter od stanovanjskih poslopj na manj 200 metrov in se mora skrbeti za to, da ne pride do nevarnosti ljudje ali koristne domače živali. Za časa zastrupljanja se morajo ti krajji pazljivo nadzorovati, po končanem opraviilu pa je treba vse ostanke od strupa skrbno odstraniti. — Lovski zakupnik sme torej pokladati strup, oz. strupeno vabo po vsem zakonom lovišču, tudi na tujih zemljiščih, ako natančno upošteva te predpise, in sicer ne da bi bil primoran vsakega lastnika zemljišča posebej o tem obvestiti. — Najemnik lova oziroma njegov lovski paznik zavade kazni in je odgovoren za nastalo škodo le tedaj, ako ni upošteval zgoraj navedenih predpisov. Te prestopke kaznuje sreski noglavar. Psi-varuhi nimajo na polju vstran od hiše ničesar iskati. Inž. R.

Vprašanje 28. Katera orodja se za pomoč pri napenjanju govedil najbolj priporočljiva ali gobčni odpiralci „Express“ ali požiralnikova cev ali trokar? (A. P. v H.)

Odgovor: Vse tri priprave so dobre, toda vsaka v svojem času. Gobčni odpiralci in požiralnikova cev sta potrebni v

pričetku napenjanja, ko je treba prve pomoči, da se napenjanje zavrne in ustavi. Z gobčnim odpiranjem odpremo gobec, da se žival lahko izruga in iznebi strupenih plinov. Ravno temu služi tudi požiralnikova cev, ki jo moramo vtakniti skozi gobec in požiralnik v želodec, da odhajajo po njej strupeni plini. Dočim z gobčnim odpiranjem in požiralnikovo cevjo v pričetku napenjanja zaviramo in odpravljamo nadaljnji razvoj te nevarne bolezni, rabimo trokar v skrajni sili, kadar odpove vsaka druga pomoč.

R.

Vprašanje 29. Ali more postati konj vsled nepravilnega ravnanja štatljiv, četudi je bil prej dober za vožnjo? Ali razdre štatljivost konja kupčijo in v kolikem času? (S. Z. v L.)

Odgovor: Pod štatljivostjo konj razumemo to, če se žival ustavlja delu, kateremu je drugače vajena in ki ni pretežko za njeno moč. Štatljiv postane konj, če z njim ravnamo surovo in brezobzirno, če ga pretepamo, mu pretežko nakladamo in sploh nepravilno z njim ravnamo. To povzroča trmo, ki jo je večkrat težko odpraviti. Večkrat pa je tudi vzrok, če žival noče voziti, nerodna oprema, ki ji povzroča bolečine, ali pretežek tovor ali kaj podobnega. O štatljivosti zamoremo govoriti šele tedaj, če noče konj opravljati vajenega in ne pretežkega dela. Posebnih zdravil za zdravljenje štatljivosti ni, pač pa velja pravilo: Kakor se more izpriditi s surovim ravnanjem, pretepanjem in preobkladanjem najubogljivejši konj, tako se utegne sčasoma izboljšati z lepim in mirnim postopanjem trmasto živinče. — Konjska kupčija se more razdreti, če je bil konj pri nakupu štatljiv, v roku od 30 dni po izročitvi dotične živali.

L.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica v Šmartnem ob Paki je zborovala 1. aprila t. l. Od 102 udov je bilo 23 navzočih. Iz poročila je bilo povzeto, da se je morala podružnica zaradi nakupa čistilnega stroja zadolžiti. Računski zaključek izkazuje v dohodkih 4018 Din, v stroških pa 5779 Din, tako da je primanjkljaja 1761 Din. V odbor so bili izvoljeni: Al. Puncer načelnikom in Iv. Drev, Iv. Klančnik, Fr. Mandelc, Iv. Močnik, Mart. Steblovnik in Jož. Zagradišnik pa odbornikom. Za delegate so bili izvoljeni: Fr. Irman, Al. Puncer in Jož. Zagradišnik. Pri slučajnostih se je sklenilo, ukiniti živinorejski odsek, ker se je ustanovila živinorejska zadruga. Po možnosti je prirediti potučno potovanje.

Kmetijska podružnica Ptujška gora je zborovala 1. aprila t. l. Od 20 udov je bilo 12 navzočih. Iz poročila o delovanju je povzeto, da je podružnica prejela podporo za nakup trijerja. Računski zaključek izkazuje 4659 Din denarnega prometa. Delegatom za občni zbor je bil izvoljen Ant. Kupčič. Pri slučajnostih se je obravnavalo o izpopolnitvi trijerja, o cepljenju prasičev, o obnovitvi vinogradov in potrebnih trtah, o vinskem zakonu in proti uvozu inozemskih vin.

Kmetijska podružnica Domžale je zborovala 1. aprila t. l. Od 35 članov je bilo 12 navzočih. Iz poročila je povzeto, da je podružnica priredila dve seji o gospodarskih vprašanjih in nabavi strojev in predavanje o živinoreji in o vzrokih jalovosti. Računski zaključek izkazuje 1581 Din denarnega prometa. Za delegata je bil izvoljen And. Rode. Pri slučajnostih se je razpravljalo o nabavi trijerja in travniške brane.

Kmetijska podružnica Vransko je zborovala 1. aprila t. l. Od 36 udov je bilo 10 navzočih. Računski zaključek izkazuje 851 Din dohodkov in 40 Din stroškov. V novi odbor so bili izvoljeni Jos. Kladnik načelnikom, odbornikom pa Jos. Križnik, K. Podbregar in Fr. Pečovnik. Sprejeli so se predlogi za nabavo trijerja in za napravo poskusov z umetnimi gnojili.

Kmetijska podružnica Kotlje je zborovala 9. aprila t. l. Od 28 udov je bilo 15 navzočih. Podružnica je naročala za svoje člane umetna gnojila in živinsko sol. Računski zaključek izkazuje 787 Din dohodkov in 570 Din stroškov. Delegatom je bil izvoljen načelnik Ant. Gorenšek. Pri slučajnostih so se sprejeli predlogi zaradi nabave subv. bika in merjasca ter travniške brane, nadalje zaradi ustanovitve knjižnice, podružničnih oklicev pred cerkvijo in zaradi jesenskih počitnic.

Kmetijska podružnica Slovenjgradec je zborovala dne 15. aprila t. l. Od 43 udov je bilo 30 navzočih. Iz poročila je povzeto, da je podružnica priredila kmetijski tečaj in predavanja o živinoreji, poljedelstvu in sadjarstvu. Računski zaključek izkazuje 1500 Din dohodkov in 660 Din stroškov. Za delegata je bil izvoljen žup. J. Jurko. Pri slučajnostih se je reševalo vprašanje mlekarne in so se izvolili zastopniki, da doženejo v sosednjih občinah, koliko mleka bi se skupaj dobilo. Razpravljalo se je tudi o napravi vzornih gnojišč in o potrebnih načrtih in proračunih. Slednjič je predaval sres. kmet. referent Dolinar o obdelovanju zemlje in gnojenju ter o odbir semena.

GOSPODARSKE STVARI.

Legitimacije za polovično vožnjo na Ljubljanski velesej od 2.—11. junija oddaja Kmetijska družba po 30 Din za komad. Ta legitimacija upravičuje vsakega posestnika za polovično vožnjo po železnici v osebnih in brzdovlakih ob času velesejma z vsake železniške postaje v Ljubljano in nazaj ter za poljubno kratni vstop v velesejske prostore. Kdor želi tako legitimacijo, naj javi to Kmetijski družbi v Ljubljani, ki mu jo pravčasno dopošlje. Legitimacije veljajo od 28. maja do 15. junija.

Ljubljanski vzorčni velesej se vrši letos od 2.—11. junija. Še nas muči gospodarska onemoglost. Mislilo se je, da je bilo l. 1926. v gospodarskem oziru eno najtežjih po vojni, pa je zaključek leta 1927. pokazal, da je bilo to leto še težje. Navzlic temu pa smo na najboljšem potu, da se otresemo te moreče gospodarske depresije. Mi delamo! Delo in složnost nam bosta pomagala, da se rešimo težke more, ki se imenuje kriza. Vsak zaveden podjetnik vé, kaj pomenja delo baš Ljubljanskega velesejma v sedanjih težkih finančnih razmer in splošnega gospodarskega zastoja, on vé, kaj mu nalaga ozir do sebe in do splošnosti. Bolj kot kdaj prej se čuti v današnjih razmerah potreba po obstoju čisto gospodarske ustanove, v kateri naj se najbolje odraža splošno ekonomsko stanje naših krajev, pa tudi specileno stanje poedinih gospodarskih panog. Tako ustanova je naš Ljubljanski velesej. Vendar njegovi uspehi niso odvisni le od dela uprave, ampak v prvem redu od zavednosti naših gospodarskih krogov in njih čuta solidarnosti. Ti morajo delati z upravo velesejma ramo ob ramo. S tem bodo služili sebi, pa tudi splošnim gospodarskim interesom naše domovine. Le v skupnem delu, v enotni gospodarski fronti je naša moč in naša rešitev. — Vsi so povabljeni na sodelovanje in v interesu naše gospodarske moči in ugleda je, da se povabilu odzovejo.

Plemenski sejmi za biko v radovljiškem okraju. Interesenti za gorenjsko pingavsko goved, ki je splošno znana po svoji odpornosti, skromnosti in visoki mlečnosti, se zlasti opozarjajo na plemenski sejm v Lescah, 15. t. m. kamor bodo prignani biki iz 15 občin ter bo tu marsikak lep plemenjak na prodaj za zmerno ceno.

Stanje hmeljskih nasadov. Pri pravem aprilskem vremenu napredujejo kulturna dela v hmeljskih nasadih le pomalem — zlasti postavljanje drogov, gnojenje, zatiranje plevla in rahljanje zemlje. Lani so se koncem meseca aprila in začetkom maja že privezovali k drogom po 1 m dolge trte, odnosno napeljevale k žicam. Letos pa so trte komaj prišle na dan. Slana 20. t. m. jim ni prijala. Stanovitno lepega in toplega vremena si

željeli vsi hmeljarji in sploh kmetovalci. Hmeljska trgovina kaže nekaj zanimanja za predkupovanje in ne brezuspešno.

Zaloga vsega hmelja v Sloveniji znaša približno 3000 starih stotov, med temi nekaj stotov goldinga najfineše kakovosti.

KMETIJSKE NOVICE.

Častno predsedstvo VIII. Ljubljanskega velesejma je prevzel minister trgovine in industrije g. dr. M. Spaho, ki bo predvideno tudi osebno prisostvoval otvoritvi dne 2. junija t. l.

Poljedelski stroji bodo na letošnjem velesejmu v veliki izbiri postavljeni na ogled. Večina strojev bo obratovala, da se vidi njih delovanje. Med stroji bo več novih izumov, ki bodo tu prvič objavljeni, med drugimi tudi za mlinarsko obrt.

Redni občni zbor Konjerejskega društva za ljubljansko oblast se bo vršil 23. t. m. ob 11. uri dopoldne v dvorani Kmetijske družbe v Ljubljani na Turjaškem trgu.

Ustanovitev sekcije izvoznikov jaje, perutnine in divjačine pod okriljem Udruženja izvoznikov kraljevine SHS. V nedeljo, 22. aprila se je vršil v Beogradu občni zbor Udruženja izvoznikov kraljevine SHS. V soboto pred občinim zborom Udruženja se je vršilo skupno zborovanje izvoznikov jaje, perutnine in divjačine iz vse države, na katerem je bila ustanovljena njih stanovska organizacija kot samostojna sekcija pod okriljem Udruženja izvoznikov. Za častnega predsednika sekcije je bil izvoljen senjor izvoznikov gosp. A. Himmler, Maribor, za poslevodečega predsednika gosp. Teo Klefič, Pristava; za tajnika gosp. Milko Senčar, Ptuj, in 6 članov odbora (po eden iz Zagreba, Daruvarja, Beograda, Somborja, Odžancev in Novega Sada). Pri občnem zboru Udruženja so bili poleg starih odbornikov izvoljeni v glavno upravo Udruženja tudi trije zastopniki novoustanovljene sekcije.

Uvoz konj v Avstrijo. Kako znano, je Avstrija z zdravstvenih razlogov prepovedala uvoz konj iz nekih hrvatskih krajev in Medjimurja. Sedaj je prepovedan tudi uvoz konj, oslov, mezgov in mul iz okrajev: Maribor desni in levi breg, Prevalje, Slovenjgradec, Celje, Konjice, Šmarje, Prekmurje in Ljutomer. Ta prepoved pa ne velja za konje, namenjene za klanje, ki pridejo iz neokuženih občin teh okrajev in ki pridejo v kontumačni oddelek v St. Marxu ali v sanitetno klavnico v Dun. Novem mestu.

KNJIŽEVNOST.

Gajenje pernate živine (reja perutnine) je naslov knjigi, pisani v cirilici, katero je spisal in izdal prof. Drag. Grujić v Kruševacu. Knjiga obsega 280 strani in je pojasnjena s številnimi podobami. Vsega skupaj jih je 221. Pisatelj obdeluje vse vrste domače perutnine. Uvodoma pravi, da ni zemlje tako ugodne za perutninarstvo, kakor je naša, in če je navzlic temu perutninarstvo tako zaostalo v primeri z drugimi kraji, je iskati vzroka v zanemarjenju in podcenjevanju te stroke od strani kmeta in meščana, po drugi strani pa v nepoučenosti, neznanju in površnosti. V splošnem delu nas seznani pisatelj z vrstami, pasmami in posebnimi svojstvi perutnine kakortudi z razplodbo, prehrano in strežbo. V drugem delu pa obdeluje kokošje pasme, rejo puranov, rejo rac, rejo gosi, rejo pegatk in rejo pava. Nazadnje so uvrščene še bolezní perutnine. Iz vse obdelave se vidi, da je pisatelj veščak v tej stroki in da se opira na lastne izkušnje. Knjiga je primeroma poceni in stane samo 40 Din. Naroča se lahko pri izdajatelju prof. Grujiću, ki je upravnik oblastne poljoprivredne stanice v Kruševacu. Vsem, ki so večči cirilice in se hočejo izpopolniti o reji perutnine, priporočamo nabavo te knjige.

—n.

Elektrotehnični zavod Ljubljanske univerze. Gospod profesor dr. Milan Vidmar je izdal in založil knjižico „Das

elektrotechnische Institut der jugoslawischen Universität Ljubljana“, ki nadrobno opisuje notranji ustroj tega oddelka. V uvodu navaja zgodovinske podatke o slovenski univerzi, ki ima svojo predhodnico že v 17. stoletju v liceju, ki so ga ustanovili jezuiti. Drugi univerzi je postavil temelj Napoleon ob ustanovitvi ilirskega kraljestva, ki je imela posebno stolico za tehnične vede. Avstrija je dala samo nekaj slovenskih stolic na graški univerzi. Šele Jugoslavija je v letu 1919. prinesla Sloveniji popolno univerzo in popoln tehniški oddelek. — Brošura je pisana v nemškem jeziku in je očividno namenjena inozemskim, zlasti nemškim univerzitetnim in tehničkim krogom. Ker je pisec znana oseba v znanstvenih krogih, je s tem svojim spisom napravil veliko uslugo naši univerzi in tehniki, predvsem pa svojemu elektrotehničnemu zavodu. L.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Novi člani: na odborovi seji dne 30. IV. t. l. sta bila nanovo sprejeta za redna člana tov. Andrej Černe iz Kranjske gore in Ivan Toplak iz Mostja pri Ptuj. — **Služba:** neko veleposestvo na Hrvaškem išče boljšega praktikanta. — **Državnim nameščencem,** ki so nanovo upokojeni, daje Hranilni in posojilni konsorcij posojila do one višine, ki prilično odgovarja predvideni pokojnini; nadaljnja pojasnila daje konsorcij. — **V zadevi srednje vinarske in sadjarske šole** je odbor napravil vlogo na kmetijsko ministrstvo, v kateri se zahteva, naj ministrstvo ukrene vse potrebno, da ta šola ostane v Sloveniji in najbolje v Mariboru; treba je pa ustvariti vse potrebne predpogoje. Prepis vloge smo s priporočilom poslali na oba slovenska oblastna odbora in na Kmetijsko družbo, ki je vso akcijo ponovno pokrenila. — **Zamudniki,** ki še niso poravnali članarine, naj to čimprej store!

URADNE VESTI.

Poročilo

o delovanju Kmetijske družbe za Slovenijo v l. 1926.

(Dalje.)

Pašniško posestvo Ivje.

Družba je na tem posestvu oddala košnjo posameznih parcel okoliškim kmetovalcem za tri leta v najem pod pogojem, da ta svet tudi čistijo in drže v redu. Do tega sklepa je glavni odbor prišel, ker med živinorejci iz okolice ni bilo več zanimanja za pašo živine, ker so imeli sami dovolj krme doma. Taka uporaba posestva ni sicer najboljša in zato glavni odbor proučava razne načine, kako bi to posestvo bolje izkoristil, da bi bilo dobro za družbo, kakortudi da bi javnost imela nekaj od tega.

Kmetijska družba in oblasti.

Družba je po svojih strokovnjakih zastopala kmetijske interese v raznih oblastnih institucijah, kakor so: planinski svet, ki je obravnaval vprašanje ustanovitve varstvenega parka v Bohinjskih planinah; dalje v pokrajinski komisiji za agrarne operacije, ki odločuje glede razdelbe skupnih zemljišč; v zemljiško-prometni komisiji, ki omejuje razkosavanje kmečkih posestev, in drugod.

Na željo je družba podajala oblastim strokovna mnenja v raznih zadevah. Tako je n. pr. pri sklepanju trgovinskih pogodb z inozemstvom obveščala kmetijsko in druga ministrstva o željah in zahtevah kmetijstva v Sloveniji; velikima županoma ljubljanske in mariborske oblasti je izražala svoja mnenja o potrebi dovolitve novih živinskih sejmov, dalje o ribarskih in številnih drugih gospodarskih vprašanjih. Tudi železniškemu ministrstvu in sodiščem je podajala na zahtevo svoja mnenja v raznih zadevah, ki so se tikale kmetijstva.

Opozorila je velika župana ljubljanske in mariborske oblasti na nevarnost, ki preti naši živinoreji vsled kužnega vnetja spolovil pri kravah in prosila, da se ukrenejo koraki za omejitve te bolezni. Ponovno je opozarjala državne organe na razne ukrepe zaradi varstva kmetijstva, oziroma pospeševanje kmetijske produkcije.

Protestirala je proti naredbi o prodaji strupov, ki je ovirala promet z modro galico, nadalje proti oviram pri klanju živine doma po živinorejcih, ki so jih stavljale krajevne oblasti. Proti povišanju ležarine na železnicah, proti izpremembi kmetijske šole na Grmu v specielno poljedelski in živinorejski zavod, ker se s tem zapostavlja vinarstvo in sadjarstvo na Dolenskem, ter proti raznim drugim ukrepom, ki so grozili oškodovati naše kmetijstvo. (Dalje prih.)

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelniki, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora), pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kati za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Hmeljarji!

Gnojite svoj hmelj s čilskim solitrom!

Hladno vreme je zaostavilo razvoj hmeljskih rastlin. Če se jim ne nudi takoj lahko raztopne dušičnate hrane, se tudi pozneje ne bodo mogle pravilno razvijati. Za sedanjost uporabo je edino in najučinkovitejše dušičnato gnojilo

čilski soliter.

V zalogi imamo naslednje stroje svetovnoznanih tvornic kmetijskih strojev

Hofherr - Schrantz - Clayton - Shuttleworth

za katere je v Sloveniji Kmetijska družba prevzela vodstvo poslov.

Univerzalni jekleni plugi:

- UP5 — z samovodom-črtalom, plužno s premično osjo, z rezervnim jeklenim lemežem, za globočino 16 cm; teža 71 kg Din 825.—
 UP6 — isto, za globočino 16 cm; teža 74 kg, Din 870.—
 UP7 — isto kot pri UP6, za globočino 18 cm; teža 82 kg Din 960.—
 UPS — isto, lahek, za globočino 13—16 cm; teža 62,5 kg, Din 640.—
 UPG — isto, Din 650.—
 UPR — isto, Din 650.—
 D6MN — isto, za globočino 13—16 cm; teža 69 kg, Din 910.—

Brane:

- MES5 — železne, njivske, dvodelne, Din 735.—
 MES6 — železne, njivske, tridelne, Din 1100.—
 MES7 — težke, tridelne, Din 1165.—
 Št. 19 — 65 kg, železne, njivske, tridelne, Din 695.—
 FI — verižne, travniške, 198 cm široke, teža 95 kg, Din 1595.—

Planeti:

- Št. 8 — kot okopalnik osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 820.—
 Št. 18 — ročni, Din 170.—

Slamozbirnice:

- Št. 74 — z ustjem 11", s klinjami na zamašnjaku, Din 3260.—
 Št. 72 — ustjem 8", s klinjami na zamašnjaku, Din 2250.—
 JEK — s klinjami na bobnu, Din 1240.—

Novo mesto, v nedeljo, 3. junija 1928, ob devetih dopoldne pri podružnici; Ormož, na binkoštni ponedeljek, 28. maja 1928, ob polu devetih dopoldne v dvorani „Kletarske gostilne“; Sv. Vid pri Ptuj, na binkoštni ponedeljek, 28. maja 1928, ob osmih jutraj v šoli; Trzin, na binkoštni ponedeljek, 28. maja 1928, ob devetih dopoldne v šoli; Zapoge, v nedeljo, 3. junija 1928, pri g. Hočevanju, 4; Žužemberk, na binkoštni ponedeljek, 28. maja 1928, po jutranji sv. maši v dvorani „Izobraževalnega društva“.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q	410— do 420—	— do 407—	—
	rž	1 q	375— do 400—	— do 350—	—
	ječmen	1 q	360— do 370—	— do 375—	—
	ovsa	1 q	310— do 335—	300— do 350—	—
	proso	1 q	260— do 300—	350— do 410—	—
	koruza (nova, sušena)	1 q	330— do 340—	325— do 350—	—
	ajda	1 q	280— do 290—	300— do 350—	—
	fižol, ribničan	1 q	455— do —	400— do 500—	—
	fižol, prepelčar	1 q	525— do —	— do —	—
	krompir	1 q	125— do 150—	100— do 125—	—
Seno in žitni	sladko seno	1 p	100— do —	85— do 110—	—
	kislo seno	1 p	60— do —	70— do 90—	—
	slama	1 p	50— do —	45— do 55—	—
Goveja živina	Voll I. žive teže 1 kg		10 50 do —	8 50 do 9—	—
	II.		9 50 do —	8— do 8 50	—
	III.		8 50 do —	7 75 do —	—
	Krave, klobasari		3— do 4 50	4— do 5—	—
(Prigon v Ljublj. 100, v Marib. 515 glav.)					
Prasici	Teleta žive teže 1 kg		12— do 13—	— do —	—
	(Prigon v Ljublj. 6 v Marib. 6 glav.)				
	6—8 tednov stari komad		200— do 300—	175— do 225—	—
	3—4 mesece stari		— do —	350— do 440—	—
Perutnina	5—7 mesecev stari		— do —	450— do 500—	—
	debel žive teže 1 kg		— do —	10— do 12—	—
	debel mrtve 1 kg		— do —	15— do 16—	—
	(Prigon v Ljublj. 711, v Marib. 410 glav.)				
Mleko, maslo, jajca	piščanec komad		20— do 22—	25— do 35—	—
	kokoš komad		25— do 40—	30— do 47—	—
	mleko 1 lit.		2 50 do 3—	2 50 do 3—	—
	ametana 1 q		— do —	10— do 14—	—
	čajno maslo 1 kg		40— do 55—	55— do 65—	—
	surovo maslo 1 q		40— do 44—	44— do 48 50	—
	bohinski sir 1 q		28— do 32—	— do —	—
	sirček 1 q		— do 10—	5— do 6—	—
	jajce komad		0 75 do 1—	0 75 do 1—	—
	trda drva 1 m ³		150— do —	140— do 150—	—
Mehka drva	mehka drva 1 m ³		60— do 75—	105— do 120—	—

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohman. — Tisk J. Blasnikarja nasl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

Sackov plug D7MN po Din 920.—.
 Sackov plug D6MNR po Din 770.—.
 Oklopne jeklene deske za Sackove pluge D7 MN po Din 90.—.
 Črtala za Sackove pluge D7 MN po Din 30.—.
 Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—.
 Sackovi plužni lemeži 6R24 po Din 48.—.
 Sackov obračalni plug NW7 po Din 970.—.
 Sackov obračalni plug NW5 s črtalom in premično osjo po Din 1200.—.
 Sackov obračalni plug (glava) HAW7 po Din 520.—.
 Sackov ospalnik M po Din 700.—.
 Sackov podzemni plug (glava) XII po Din 400.—; glava XV z noži po Din 400.—.
 Sackov izruvač za krompir (glava) s 7 roglij po Din 320.—.
 Sackov okopalnik (glava) H4 po Din 315.—; (glava) XXV (kopačice) po Din 440.—.
 Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.—.
 Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—.

Brane:
 Sackova 3 delna njivska brana la po Din 1600.—.
 Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vrstami po Din 1150.—.
 Travniska brana A3 po Din 680.—.
 Travniški skazifikator na visokih kolesih Darius 14 (s 14 premikalnimi travn. noži) po Din 2100 za komad.
 Skarifikator Ara 16 za globoke brazde, kompletan po Din 1280 za komad.
 Travniške brane z zvezdnatimi členki AIII po Din 900.—, BIII po Din 1050.—, BIV po Din 1220.—.
 Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 4020.
 Triljerji (orig. Heidovi) razr. II/2 po 3600 Din.
 Triljerji (orig. Heidovi) razr. II/1 po Din 2600.
 Žitni čistilnik z 7 siti po Din 1350.
 Žitni čistilnik z 10 siti po Din 1520.
 Robkalni stroj za koruzo EMR po Din 950.—.
 Stroj za suho kvašenje žita Ideal po Din 950 komad.

Prepojenje krav.

Bissulin ni dražljiv, izvrženja pri zdravljenju brijih živali nisem opazil. Stadtierzt W. H. Prager Arch. f. Tiermed. 1926 H.B.
 „Bissulin“ se izdaja le na žizinozdravniško odredbo.
 Brošure o bolezni razpošilja brezplačno: Zastopnik:
 „Lykos“ Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica 8.
 H. Trommsdorff Chem. Fabrik Aachen.

Telefon šte. 6.

Poštni ček 0.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(Gradska štedionica)

LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA

Stanje vloženega denarja nad 800 milijonov dinarjev.

Stanje vloženega denarja nad 1200 milijonov kron.

Sprega vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamatvo za vse vloge in obresti tudi tekočega računa je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občinski denar. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

Neposredno iz Čile je na Sušak dospela ladja s

ČILSKIM SOLITROM

Ker je uvozna carina ukinjena in prevozna tarifa znižana, se to najbolje dušičnato gnojilo, pripravno za vse ozimne in jare posetve prodaja danes po znižanih cenah pri teh-le tvrdkah:

LJUBLJANA: Kmetijska družba za Slovenijo.
Gospodarska zveza.

VRHNIKA: Kmetijska zadruga.
HRASTNIK: Kemična tvornica.
BREŽICE: Skladišče Kmet. družbe.

CELJE: Tvrdka Westen.

ŽALEC: Hmeljarna.

I. Krašovic, trgov. z umetnimi gnojili.

MARIBOR: Skladišče Kmetijske družbe, Meljska c. 12.

Vagonske dobave izvršuje: **IVO CERINIĆ**, Karlovac (Hrvatsko.)

Strokovne nasvete nudi: Delegacija proizvajalcev čil. solitra v Beogradu, Vuk Karadžić ulica 6.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast odelitev in omastitev domače, posebno **klavne živine**. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevilna zahvalna pisma.
Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din.

Lekarna TRNKOCZY
Ljubljana, Mestni trg 4

(Zraven Rotovža.)

Za krmljenje zahirane, oslabele in rahitične živine je najboljšo sredstvo

TEŽAKOVO OLJE ZA ŽIVINO

ki je v te namene preizkušeno, koristnim priznano in priporočeno od najvišje inštanace

„Bojlatričke klinike veterinarskog fakulteta in Zavoda za živinogojstvo na Kr. sveučilištu SHS, u Zagrebu s protokolom Br. 75. od dne 14. junija 1927. To olje dobavlja edino tvrdka

M. TEŽAK, Zagreb
Gundulićeva ulica broj 13

ki pošilja na zahtevo navodila o uporabi tega olja vsakomur brezplačno.

Gospodarji! Gnojite z APNENIM DUŠIKOM

najfinejšim, najuspešnejšim in učinkovitim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji z apnenim dušikom, gnoji istočasno z dušikom in apnom. — Informacije o upotrebi in množini, rentabilnosti kakor tudi o nabavnih pogojih, cenah, skladiščih in uspehih apnenega dušika daje

TVORNIKA ZA DUŠIK d. d. RUSE v Rušah pri Mariboru.

Ta tvornica proizvaja iztoto mešano umetno gnojilo „**NITRO-FOSKAL-RUSE**“ katero sestoji iz apnenega dušika superfosfata in kalijeve soli. Kdor z Nitrofoskalom gnoji, gnoji istočasno z dušikom fosforom, kalijem in apnom, ter si prihrani večkratno trošenje umetnih gnojil.

Mala naznanila.

Le prvi predplačilo, do 20 besed stane Din 20,—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.

Vsekoga 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnjo številko. Upravištvu ne prevzame posredovanja.

Brinje, češplje, fige,

za žganjekuho ima v zalogi: Ivan Jelačin, Ljubljana. Vzorci pošljem na zahtevo. 9

Gnojnične sode

iz mehkega in trdega lesa v različnih velikostih od 500 litrov dalje, trpežno izdelane, močno okovane, z razpršilnikom in dvakrat z karbolineumom impregnirane, nadalje izdeluje vinske in druge sode iz klanega slavonskega lesa v raznih velikostih „Sodarska zadruga v Tacnu“, p. St. Vid nad Ljubljano. (Cene so jako zmerne, za solidno izdelavo jamči zadruga.) 78

Mrjasca

18 mesecev starega, težkega okoli 180 kg, prvovrstnega pokolenja, proda za plemo: Franjo Zmahar, posestnik v Novi vasi, p. St. Jurij ob južni železnici. 136

Košilnica (Meba)

je na prodaj. Cena po dogovoru. Več se izve Vič-Glince pri Ljubljani, Tržaška cesta 31. 129

Več lepo izdelanih spalnic

iz trdega in vezanega lesa je ugodno na prodaj pri J. Andlovic v Ljubljani, Domobrnska c. 23. 133

Vabilo

na redni občni zbor Košnjerejskega društva za ljubljansko oblast se vrši dne 23. maja t. l. ob 11. uri dopoldne v dvorani Kmetijske družbe v Ljubljani na Turjaškem trgu št. 3. 132

Kupim krave

slimodolske pasme, dobremolnice. Ponudbe na: Goričar, Soštani. 131

Za 3 Din dobiš

kravo ali slamoreznicco, plug, 2 prasička, brano itd. na tombohi Kmetijske podružnice na Jesenicah, ki bo na binkoštni ponedeljek. Naročite tablice! 130

Mlatilni in čistilni stroj

se proda radi premembe kulture, oba skoro nova. Cena Din 2500. Mermolja, vrtnarstvo, St. III pri Mariboru. 141

Parna lokomobila 6 K. s.

motor na surovo olje 14 k. s., oprava umetnega mlina, in mali avto, ima na prodaj: Jureš-milin, Križovci pr. ILjutomeru. 142

Knjigo „Sadjarstvo“

drugo razširjeno in spopolnjeno izdajo, spisal Frano Kralj, priporočamo vsem sadjarjem, da si jo takoj naročijo pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Turjaški trg 3. Cena 10 Din. 349

„KOVINA“

D. D. MARIBOR
izdeluje

PERKOSPORA
BRIZGALKE

vseh priznanih
sistemov. 13

Knjižico „Določanje žive teže pri govedu brez tehtnice“

v slovenskem, srbohrvatskem, nemškem, italijanskem in madžarskem jeziku priporočamo vsem kmetovalcem. Naroča se pri Kmetijski družbi v Ljubljani. Cena 10 Din v predplačilu. (Denar se lahko priloži pisma).

Diplôme za člane

Kmetijske družbe za Slovenijo v velikosti 63/47 cm se izdajajo članom po 15 Din, le proti predplačilu. (Da bo besedilo pravilno tiskano, je naznaniti natančen naslov in pristopno leto.) 140

Kupujemo zlato, srebro, platin

in plačamo 1 srebrno krono Din 3.60, 2 srebrni kroni Din 7.20, 5 srebrnih kron Din 18. Prevzemamo tudi vse druge kovine in plačamo najbolje. Tovarna za ločenje dragih kovin, Ljubljana VII., (Sp. Šiška), Sv. Jerneja c. 8. 80

Mrjasca

naiboljša pasme, 8 mesecev starega, ima na prodaj Ekonomija graščine Turjak, p. Turjak. 139

Bika pincgavskega

poldrugo leto starega, lepega in dobrega pokolenja proda Franc Demšar, Češnlca, pošta Zelezniški. 138

Kravarja

kateri zna dobro molziti, samski in opravlja druga hlapčevska dela sprejme: Oskrbništvo Novikoster, pošta Sv. Peter v Savinjski dolini. 137

Brinovo olje, brinovec

in drožgeve ima na prodaj Franc Rozman, Podstermec št. 15, p. Vel. Lašče. 134

Breja kobil

štiri leta stara, 156 cm visoka, črne barve, garantirana za lahko in težko vožnjo je na prodaj pri: Anton Avsec, Viševček št. 2, p. Stari trg pri Raketu. (Cena po dogovoru.) 135

Malo posestvo

obstoječe iz lične hiše z lepo kletjo, gospodarskega poslopja z vodnjakom, sadnega vrta, njive in velike senožeti v Stični blizu cerkve je naprodaj za 75.000 Din. Naslov: Josip Gorišek, trgovec, v Stični (Zatična) na Dolenjskem. 135

I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gospodarska c. 2
priporoča bogato zalogo. Pisalni stroj Adler in šivalni za rodbino in obrt.

Vozna kolesa Styria Dürkoop, Orožno kolo (Waffenrad). Ceniki zastoj in franko.

Trtne škroplilnice in Zveplalniki
„Vermorel“
(Generalno zastopstvo za vse kmetijske SHS)
BARZEL d. d. SUBOTICA
Dobivajo se tudi pri Kmetijski družbi v Ljubljani.

Zdravila za živino

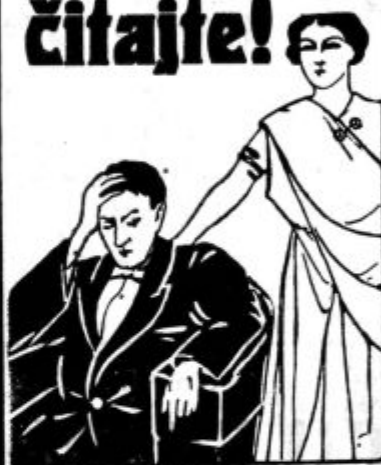
lastne priznane specialitete, naročite edino v lekarni na Vrhniki! Bosulin svečice zoper jalovost krav in telic, 12 svečic 30 Din. Protikataraličen prah za konje, zoper prehlajenje, težko dihanje in kašelj, škatlija 20 Din.

Pišite po seznam vseh specialitet! Na vsa vprašanja odgovorjam brezplačno! Lekarna Mr. Stanko Hočevar, Vrhnika 96. 306

Jajca za valenje

po 3 Din komad od pravih štajerskih kokoši, zaklopna gnezda, nesna kontrola 150—218 jajc na leto, pošilja po povzetju: Oskrbništvo bar. Twickel, Maribor, Grajski marof. 127

Bolniki čitajte!

Ravnokar je izšla poučna knjiga!

V tej so obravnavane mnogobrojne dolgoletne izkušnje raziskavanj o vzrokih, postanku in zdravljenju živčnih bolezni. Ta evangelij zdravja pošiljam vsakomur popolnoma zastoni, ako piše na spodaj navedeni naslov.

Tisoči zahvalnih pisem pričajo o nenavadnih uspehih temeljitega raziskovanja učenjakov v blagor trpečega človeštva.

Vsi tisti, iz velike armade živčnih bolnih,

dalje vsi oni, ki trpijo na raztresenosti, strašljivosti, slabem spominu, živčnem glavobolju, slabem spanju, želodčnih motnjah, preobčutljivosti, bolečinah v členkih, splošni ali delni telesni slabosti ali na raznih drugih neštetih pojavih,

naj zahtevajo, da jim dokažem mojo knjižico - talažnico!

Kdor to knjižico pazljivo prečita, se bo prepričal, o možnosti priproste poti za dosego zdravja in življenske radosti! Zato ne čakaj in piši še danes na:

Ernst Pasternak; Berlin S. O. Michaelkirchplatz 13. Abt. 356.

KMETOVALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/4 stran	Din 2400.—	1/4 strani	Din 400.—
1/2 strani	Din 1200.—	1/2 strani	Din 300.—
3/4 strani	Din 800.—	3/4 strani	Din 200.—
1 strani	Din 600.—	1 strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim »cenejšim« ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Cene neobvezne. — Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjkevcih pri g. Lovro Petovarju; v Murski Soboti pri tvrđki Čeh & Gaspar; v Radlincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matvezu Stržaj; v Ptujju pri Kmet. društvu.

Večje zaloge apnovega dušika so:

pri kmetijskih podružnicah v Novem mestu, Rovtjah, Gor. Logatcu, Kostivnici, St. Jerneju, Železnikih, Frankolovem, Škoflj vasi - Vojniku, Brežicah, St. Ilju pri Velenju, v Velenju, Smartnem ob Paki ter pri hmeljarni v Zalcu.

Deteljna, travna in druga semena.

Brez jamstva glede čistote in kaljivosti naj nihče naših udov travna in deteljna semena ne kupuje. Zahteva naj vselej natančno navedbo odstotkov čistote in kaljivosti in naj ne upošteva cenikov, ki teh navedb nimajo, kajti v tem slučaju gre navadno za slabo in staro seme, ki je le navidezno »ceneje«.

Kmetijska družba je lotos kupila najčistejša in najbolj kaljiva semena in jamči pri deteljih semenih in mačjem repu za popolno brezpredelnost.

Cene za nadrobno oddajo so naslednje, pri odjemu celih vreč popust:

domača detelja, gorenjska	98% C	90% K	26.— Din
lucerna, pristna francoska	96% "	90% "	42.— "
lucerna italijanska	98% "	91% "	30.— "
lucerna banaška	97% "	91% "	33.— "
hmeljna lucerna	97% "	85% "	18.— "
švedska detelja (inkl. 4% bele)	95% "	88% "	37.— "
bela detelja (inkl. švedske)	97% "	90% "	36.— "
mačji rep	99% "	95% "	14.— "
pasja trava	90% "	90% "	30.— "
francoska pahovka	90% "	85% "	22.— "
angleška ljulika	97% "	86% "	16.— "
laška ljulika	97% "	93% "	14.— "
travniška blinica	98% "	95% "	32.— "
travniška latovka	85% "	85% "	36.— "
liščji rep	60% "	75% "	64.— "

mehka stoklasa	80% "	80% "	12.— "
navadna šopulja	94% "	95% "	40.— "
pasji rep	98% "	80% "	76.— "
ovčja blinica	80% "	90% "	28.— "

Vreče iz jute kakor tudi poštna frankatura se posebej računa po lastnih stroških.

Zmesi travnega in deteljnega semena. Iz gori imenovanih zajamčeno čistih in kaljivih vrst, sestavljene po strokovnih navodilih stanejo: I. za barski svet kg Din 28.—; II. za pašeno zemljo kg Din 28.—; III. za srednje težko zemljo kg Din 26.—; IV. za težko zemljo kg Din 26.—.

Semenska pesa in sicer: Mamut, rdeča po Din 14.— za 1 kg. Eckendoriova, rumena po Din 12.— za 1 kg.

Oberndoriova, rumena po Din 13.— za 1 kg.

To seme je jamčeno pristno severonemško, najvišje kaljivosti.

Semenska grahara, (grahica), jara, po Din 4.50 za 1 kg.

Kose, dolžina 65 cm, 70 cm, 75 cm, 80 cm. Vsak ud ima pravico zahtevati te kose po Din 18.— za komad franko Ljubljana, dokler traja zaloga.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljke. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Čilski soliter, 15.5% dušika, v vrečah približno po 100 kg po Din 3.50—, na drobno po Din 3.75. Večje količine po dogovoru. Nujno potrebno gnojilo za hmelj, koruzo in druge okopavine. Na hektar 200—300 kg.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500.— za 100 kg.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 285 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trboveljski ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg, samo vagonске pošiljke.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12-15% po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 40 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano gnojilo. Nitrofoskal-Ruše, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka. 30% fosforove kisline, ¼% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 88.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300-500 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Rožena moka, izobno dušičnato gnojilo za vinograde po Din 200.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300-500 kg.

Surova kostna moka z 10-12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300-400 kg.

Thomasova žilindra. V Ljubljani in Mariboru stane vreča 100 kg 18/19% Din 125.—, vsak odstotek višje vsebine Din 6 več. Pri pol ali vagonem odjemu po Din 122 franko vsaka postaja.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— za kg, na drobno Din 4.50 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toličke po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.50 za kg, na drobno Din 8.— za kg, najmanj 5 kg.

Živinska sol po Din 2.— za 1 kg Ljubljana, z vrečami (po 50 kg) vred.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1½ kg po Din 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kilogram na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din in v steklenicah po dva kg po 15 Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Arsokol (glej spis v štev. 5. lanskega „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvivosti jabolk, proti listnim in krvavim ušem, v steklenicah po 100 gr Din 20.—.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Cepilna smola po ¼ kg Din 15.—, ½ kg po Din 8.—.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Fenolitaleinov papir za preizkušanje galičnih zmesi po Din 1.— za zvez.

Gumijeve cevi za škropilnice po Din 15.— za meter.

Gumijeve vezi, prvovrstne po Din 140 kg.

Gumijeve plošče po Din 10 za komad.

„Julien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče ¼ kg Din 30, ½ kg Din 50, 1 kg Din 90.—.

Merilo za sode, novost patent Matievič, vštetiš tabelo po 130.— Din za 2 m zložitljiv aparat.

Mošne mere, žepne, mali format po Din 95.—.

Modra galica 98/99%, zajamčena po 7.80 Din kg, pri odvzemu najmanj 100 kg, na drobno po Din 8.— za kg.

Natrij bisulfat v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš, po Din 12.50 za kg.

Porzol preizkušeno suho sredstvo za prašenje semena proti snetjavosti v zav. po 200 gr Din 20.—.

Rafija la Madagaskar Mayunga po Din 26.— za 1 kg.

Saloidin (antiklor, natrijev tiosulfat) v sodih po 300 kg po Din 5.20 za kg, v sodih po 100 kg po Din 5.40 za kg, v manjših količinah po Din 5.60 za kg.

Sulikol (koloidalno žveplo) proti oidiju, v zavrtkih po pol kg Din 65, po 1 kg Din 120.

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.—.

„Stopp“ patroni po Din 7 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—.

Škropilnice franc. znamke „Automatique“, nahrbtnne Din 680.—.

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechvile“ ročno-prevozne z dvema cevni po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevmi po 75 cm, 2 bambusovimi cevmi po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—.

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160. (Razpršilniki za veliko ročno škropilnico Din 18 za komad).

Škropilnice Flora, dvoliterske, za vrtno nasade, po Din 370.—.

Škropilnice ročne, ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane po 1 lit. Din 220, po 2 lit. 225 za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, Austria, originalna po Din 500.— in Kosma, po Din 520.—, originalna Vermorel po Din 520.—, prava francoska Superieur po Din 500, Cantechler po Din 520 za komad, Mesesnel, sistem Jesernig po Din 560 za komad.

Uranija-zelenilo po Din 70 za kg.

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, razpršilnik Duet po Din 130, navadni razpršilnik po Din 18, brizgalna cev s pipo in cedilom po Din 65 za komad, Flickov razpršilnik za trte po Din 80 za komad, za drevje in hmelj po Din 130 za komad.

Vinaikometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seitz po Din 120.—.

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—.

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.60 za 1 kg, z 3% galice po Din 4.90 za 1 kg.

Žveplov trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalnik Torpille Vermorel, nahrbtnni po Din 450, Kovina, nahrbtnni po Din 420, za komad.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalniki ročni po Din 65 komad.

Vrtnarsko orodje, orig. tvrdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo od Din 33 do 140, peresa k škarjam po Din 1.—.

Žage za drevesa od Kunde, Din 52.—, Din 60.—.

Živinoreja in mlekarstvo.

Opozarjamo mlekarne na znižane cene večjih posnemalnikov „Baltic“ in „Titan“.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpiralci „Ekspress“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prod. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—.

Posnemalnik „Titan“ za 150 lit. po Din 2200.—.

Posnemalniki: Domo H za 30 lit. po Din 750, AX za 40 lit. po Din 950, M za 70 lit. po Din 975 komad.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1050, E2 za 100 lit. po Din 1250.

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 540. M. O. za 60 lit. Din 1100, za 100 lit. K1. po 1500 Din, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Požiralnikove cevi za teleta 160 Din, za goved 320 Din.

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija) v škatljicah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25, 100 g po Din 45.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 880, 360 cm po Din 895, 390 cm po Din 910, 420 cm po Din 930, 290/420 cm po Din 1080.

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—.

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.

Trokarji za goved po Din 100, za teleta in ovce po Din 76.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje, železne z 10 zobmi po Din 10.—.

Grablje, železne z 12 zobmi po Din 12.—.

Grablje, železne z 14 zobmi po Din 14.—.

Grablje, železne z 16 zobmi po Din 16.—.

Lopate za štihanje po Din 20.—.

Lopate za nakladanje po Din 26.—.

Vile, železne s 3 roglji po Din 13.—.

Vile, železne s 4 roglji po Din 14.—.

Vile s 4 roglji, garantirane po Din 20 komad.

Kultivatorji (ročni) po 18 in 25 Din komad.

Mortal aparat za uničevanje mrčesa (gl. srš in Kmetovalcu št. 15), po Din 80.— za garnituro.

Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—, klešče za pastil Din 5.—.

Francoski ključ (francozi) Rapid, mali po Din 35.—, srednji po Din 62.—, veliki po Din 100.— za komad.

Pojjedelski stroji:

Univerzalni plugi in plužni deli:

Sackov plug R16 po Din 1900.—.

Sackov plug R14MN po Din 1600.—.

Sackov pulg D8MN po Din 1000.—.